

VÁNOČNÍ SETKÁNÍ V ZÁKLADNÍ ŠKOLE

V úterý 9. prosince 2014 proběhlo ve škole Vánoční tvořivé setkání. Po úvodních slovech ředitele školy vystoupil pěvecký kroužek pod vedením pana učitele Martina Chalupy se třemi vánočními písněmi. Příjemně naladěni jsme se rozešli po škole a pustili se do vánočního tvoření. Vyráběly se svícny skleněné i přírodní, andělíčky, netradiční ozdoby z pohlednic, hoblínek i překlíčky. Doufejme, že příjemné bylo i posezení ve školní kavárně, o kterou se starali žáci 9. ročníku.

Mgr. Vladimíra Stará

VÁNOČNÍ ČAS V MATEŘSKÉ ŠKOLE

V mateřské škole v prosinci proběhla Mikulášská nadílka a vánoční tvoření společně s rodiči dětí. Posledními akcemi v tomto roce bude vánoční nadílka a návštěva kostela sv. Jiljí v Dolních Borech.

S Mikulášskou nadílkou nám pomáhají děti ze základní školy a vedoucí školní družiny. Moc jim za to děkujeme. Děti s napětím čekají na zvuk řinčících řetězů, který oznamuje blížící se příchod Mikuláše s čertíky a andílkem.. Mikuláš nadělil dětem balíčky a jako

poděkování mu děti zazpívaly a zatančily.

Na odpolední vánoční tvoření se děti také pečlivě připravovaly. Mladší děti napékaly vánoční cukroví a děti ze staršího oddělení připravily jednohubky. Odpoledne se pak tvořily vánoční dekorace a zdobily se zvonečky. Setkání probíhalo v příjemné a klidné atmosféře.

Všem rodičům děkujeme za spolupráci a přejeme příjemně prožít vánočních svátků.

Marcela Plocková, vedoucí učitelka MŠ

Čaj o páté v Klubu dobré pohody. TENTOKRÁT NA HOLČÍČÍ A ŽENSKÉ TÉMA!

Ve čtvrtek 29.1.2015 v 17.00 hod.

Přijďte si na dobrý čaj a bábovku a zavzpomínat, jaké to bylo dřív. Např. jaké to bylo, když jste se poznaly s tím svým, když se vám narodily děti, když byly děti malé... A jaké je to všechno dnes?

FOTÍTE? FOŤTE!

I v roce 2015

se budeme těšit na vaše zdařilé fotografie na adrese:

boryfoto@seznam.cz

A fotky budou průběžně ukládány ke zhlédnutí na:

<http://boryfoto2015.webgarden.cz/>

MOP Bobeš zve všechny na:

Neděle 22. 2. 2015 ve 13.30 hod
Kulturní dům Bory

DĚTSKÝ KARNEVAL

Hraje skupina ACCORT

Vstupné děti 10,- Kč, dospělí 20,- Kč

Bohatá tombola

NOVÝ OBECNÍ ROZHLAS A OZNAČENÍ OBECNÍ BUDOVY

V říjnu a listopadu bylo v naší obci, tolik uzavírek, jako nikdy předtím a do toho ještě probíhala obnova obecního rozhlasu a tak asi týden nebylo ani možné občany informovat o všech změnách, zejména co se týká autobusové dopravy.

Ale už je to za námi, uzavírky skončily a nový obecní rozhlas dobře funguje. Jistě jste si všimli nových amplionů, a také světelného informačního řádku na okně obecní knihovny. Co nevidíte, je nová, moderní ústředna. Nový rozhlas je z 90% fi-

nancován z prostředků EÚ v rámci projektu města Velké Meziříčí a jeho hlavní funkcí je varovat občany při krizových situacích. K tomuto účelu je i napojen na centrální vysílání. Doufejme, že k těmto účelům ho nikdy potřebovat nebudeme, a že budete nadále slyšet jen potřebné aktuální informace a pozvánky. Jistě jste si také všimli, že nové ampliony jsou číslovány. To usnadní orientaci např. v případě nahlášení poruch.

Obecní budova s novou fasádou si zasloužila také řádné označení, aby návštěvníci obce nebloudili. Cedule jsou dílem šikovných pracovníků firmy Smaltovna Tupesy a panu školníkovi Březkovi patří velký dík za kvalitní uchycení na zateplené budově. B. Křížová

Listopadový rekord na www.bory.cz

Od roku 2004 mají naše webové stránky počítadlo návštěvnosti. Tehdy bývala měsíční návštěvnost jen něco přes 100. Od té doby počet návštěv stoupl a většinou se drží na přibližně stejné úrovni.

Za letošní listopad ovšem poprvé TOP list hlásil překročení hranice 2000 (přesně 2102) návštěvníků! A to mě velmi těší a také velmi zavazuje! Děkujeme!

B Křížová

Obec Bory na Facebooku.

Aktuální informace, pozvánky apod. naleznete nově i zde.

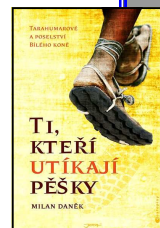
Klub dobré pohody v Borech zve na besedy

- **Ve čtvrtek 8.1.2015 v 17.00 hod. Mgr. Jan Kuča MASOPUST**
- **V úterý 13.1.2015 v 17.00 hod. Mgr. Hana Dvořáčková DOBROVOLNICTVÍ**
(odložená beseda z listopadu)
- **Ve čtvrtek 22.1.2015 17.00 hod.**

Mgr. Milan Daněk Ti kteří utíkají pěšky

S cestovatelem Milanem Daňkem se vydáme do Mexika za kmenem Tarahumarů, který proslavily unikátní běžecké schopnosti. Cestovatel Milan Daněk z Blanska si na indiány hrál už od mládí. Protože je vášnivý běžec, dostal se i jemu do rukou bestseller **Born to run - Zrození k běhu**. Ten pojednává velkolepě o mexickém kmeni Tarahumarů, jehož příslušníci dokážou uběhnout i 320 kilometrů. Některé informace se ale Milanu Daňkovi zdály až moc neuvěřitelné. A tak se rozhodl, že si je pojede ověřit na vlastní kůži. Díky tomu vznikla česká odpověď na běžeckou bibli s názvem **Ti, kteří utíkají pěšky**. Jde o kroniku závodu, kterého se Milan (Dany) se svoji partnerkou Alenou Žakovskou a svými kamarády zúčastnil. A zároveň i krásný popis mexické přírody, která je turistům nedostupná. // www.facebook.com/pages/Ti-kteří-utíkají-pěšky/

Obě jmenované knihy si můžete vypůjčit v naší Obecní knihovně.

PMS PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBA
ČESKÉ REPUBLIKY

„PROČ ZROVNA JÁ?“

Pomoc a poradenství obětem trestných činů

- podpora a pomoc všem obětem trestných činů
- poradenství při vyrovnávání se s dopady trestného činu
- poskytnutí právních informací ohledně trestního řízení a náhrady škody
- zprostředkování účasti v programu mediace mezi obětí a pachatelem
- zprostředkování dalších potřebných služeb

adresa: Komenského 1786/25, Žďár nad Sázavou 591 01
poradenské hodiny: pondělí 15:00 – 16:00, úterý 14:30 – 15:30
středa 16:00 – 17:00

poradce: Mgr. Markéta Nováková Irovská, pondělí 15:00 – 16:00
telefon: 566 522 955, 731 692 748
e-mail: mirovska@pms.justice.cz

poradce: Mgr. Zuzana Inwaldová, úterý 14:30 – 15:30
telefon: 566 522 955
e-mail: inwaldova.pms@gmail.com

poradce: Mgr. Alena Janů, středa 16:00 – 17:00
telefon: 566 522 955, 778 527 317
e-mail: janu.pms@gmail.com

adresa: Občanská poradna Žďár nad Sázavou
Radnická 29/1, 59413 (budova MěÚ),
Velké Meziříčí
poradenské hodiny: každá sudá středa 11:30 – 15:00
poradce: JUDr. Dagmar Čížková
telefon: 721 137 458
e-mail: info@opzdar.cz

Pomoc a poradenství jsou bezplatné.

MASOPUST 2015

Vážení spoluobčané, zveme Vás k zapojení se do obnovy lidových tradic v naší obci. Rádi bychom společně s Vámi uspořádali

MASOPUSTNÍ PRŮVOD, který se uskuteční v sobotu 31. ledna 2015

Setkání masek bude v 8 hod. v kulturním domě, odkud bude celý průvod vycházet. Průvod bude procházet celou obcí Bory a Cyrilovem za doprovodu muzikantů. Během masopustní akce se nebudou cíleně vybírat peníze, ale případné dobrovolné příspěvky budou použity na obnovu dalších tradic v obci.

Na závěr celého dne cca od 17. hod., bude v KD připraveno posezení s občerstvením pro všechny občany. Masky budou mít pohoštění zdarma. Masopustu se zúčastní spolky napříč celou obcí - Mladí ochránci přírody, SDH, MS Bory, TJ, KČT, Klub dobré pohody, Změna pro Bory - ale i jednotlivci jsou srdečně zváni. Celá akce se uskuteční pod záštitou obce Bory.

8. ledna vás všechny zveme na besedu s panem Mgr. Janem Kučou, který nám popovídá o historii masopustu. Po besedě bude prostor pro všechny účastníky masopustu k domluvě na samotnou akci.

Hanka a Pavel Vávrovi, Lucka a Petr Dostálovi

Masopust, ostatky, fašanky...

Zvyky v průběhu kalendářního roku se nesou v rozdílném duchu. Masopust neboli fašank je rozverný a nevázaný, provoněný koblíhami, slaninou a pálenkou, nutnou pro zahřátí při celodenním obchůzce v mrazivém vzduchu. Je to čas zabíjaček a lidového veselí.

Masopust začíná 6. ledna svátkem Tří králů a vrcholí o masopustním pondělí a úterý čtyřicet dní před svátky velikonočními. Tehdy chodí obcemi nebo městy fašankový průvod masek, který končí masopustní zábavou. Posledním dnem tohoto období je Škaredá neboli Popeleční středa, začátek půstu. Masopustní dny tedy trvají až do doby, kdy končí nadvláda zimy a jaro je za dveřmi.

Počátky masopustu a masopustních obchůzek je třeba hledat v předkřesťanském kultu zimního slunovratu. Původně šlo o pohanské svátky - antické slavnosti, tzv. saturnálie, což byl jeden z nejvýznamnějších a nejradostnějších svátků římského náboženství slavený na zimní slunovrat k počtu Saturnově. Karneval tedy souvisí patrně s předkřesťanskými oslavami obnovy přírody na začátku jara.

Jak se počítá datum Velikonoc, Škaredé středy a Masopustu?

V kalendáři se vyhledá, kdy je měsíc v úplňku poprvé po prvním jarním dnu (21. březen). Velikonoce potom ten rok začínají v pátek po takto vypočteném prvním jarním úplňku. Datum Popeleční středy se vypočte takto: od pondělka toho týdne, ve kterém jsou Velikonoce odečteme 40 dní a máme datum Popeleční středy. Masopust potom trvá ode dne po svátku Tří králů - tj. 6. ledna - až do úterý, které předchází Popeleční středě.

Název Popeleční středa je od tzv. "udílení popelce". Popelce je popel ze suchých ratolestí jehněd, posvěcených na Květnou neděli předešlého roku.

Jak toto období přišlo ke svému pojmenování?

Možností vzniku názvu je vícero... Moravské pojmenování fašank vzniklo zkomolením německého Fasching.

Slovo karneval pochází z románských jazyků a vzniklo - dle jedné možnosti - spojením slov carne (maso) a vale (odejít), takže po spojení dostaneme pěkný slovní útvar vystihující situaci, kdy bylo snědeno maso z poraženého prasete - masonení. Jiné vysvětlení najdeme v latinském "carrus navalis" což znamená Loď bláznů. Zdálo by se, že s karnevalem nemá nic společného, ale to se jen zdá. Na sklonku středověku byla společnost k výkyvům nálad, které dnes nazýváme neurózy, či k podivínství daleko tolerantnější. Jestliže podivín nikoho neohrožoval zločinnými úmysly či nějakou heretickou

myšlenkou, tak byl v podstatě ponechán na pokoji. Tam, kde byla příležitost, divní lidé za svůj mobilní domov zvolili nějaká chátřející plavidla, kterými se plavili po velkých řekách severní Evropy. Občas zakotví u lidských sídel, zásobí se tím, co jim bohužel občané poskytnou, nalodí na palubu jiné "bláznů" - tj. vydědence, pomatence a další "zvláštní" jedince - a pokračují v cestě odnikud nikam. A tak se posádkám nic nezakazovalo ani nepřikazovalo.

Trupy vydědenců z lodí bláznů obcházejících stavení si lze docela dobře představit jako předchůdce průvodu maškar v pozdějších dobách při masopustu...

Lze se domnívat, že tradice fašanků a masopustu vznikla právě na německém území někdy kolem roku 1133. V Německu (je myšleno dřívější BRD) je totiž tato tradice dodnes velmi silně zakořeněna a průvod masek je jednou z největších událostí roku.

Nejstarší zmínka o masopustu slaveném v Čechách pochází z druhé poloviny třináctého století. Ač nemá příliš společného s liturgií, je plně podřízen církevnímu kalendáři. Kvůli nepravidelnému datu velikonočních svátků může připadnout na období od 1. února až do 7. března. Dříve se slavival v pondělí a v úterý před Popeleční středou.

Ve 20. století v důsledku vymezení pracovních dnů se masopustní obchůzky přesunuly na nejbližší předcházející sobotu a neděli. Fašank byl ukončením zimních zábav a také dokončováním prací hospodářského roku, jakož i přípravou na rok nový.

Typickou fašankovou obchůzkou je v Česku průvod masek. Chodí se od domu k domu, účastníci reje jsou hoštěni jídlem, pitím a obdarováni penězi.

Fašanky u nás

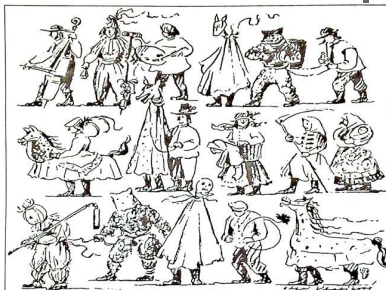
Rej maškar a obřadní obchůzky byly původně vyhrazeny jen pro svobodnou mužskou mládež a mladé ženaté muže, později se účastnili i další. To, co vykoledovali, nakonec zpeněžili a utratili u taneční zábavy.

Každá maska mívala dříve svůj význam a funkci - to však během doby zcela ztratilo smysl. Nejznámější fašankovou maskou byla maska medvěda, jemuž se přisuzovaly magické vlastnosti a to především plodnost, která mohla být přenesena na ženy i celé hospodářství. Při každé zastávce si s ním tedy hospodyně a děvčata musela zatancovat, odepřít mu tanec bylo nemyslitelné. Medvěda na provaze vodila jiná maska - medvěďák či žid. Další nezbytnou postavou byl biřic, který průvod vedl. Ženy se maskovaly za muže a muži za ženy - ti hlavně za nevěsty nebo za matky s dítětem. Masky představovaly zástupce různých profesí a někdy i konkrétní osoby. Masopustní maska byla často prostředkem výsměchu a kritiky některých lidských vlastností a neřestí. Většinou novějšího původu jsou naopak zvířecí masky, mezi nimiž nechyběl ani velbloud, slon či opice. Běžné byly i pohádkové postavy, masky démonické - smrt a anděl - ty patří k nejstarším typům masek. Jen málo fašanků se odehrává v krojích, karneval je především rej komických masek a převleků.

Nezbytnou součástí masopustního jídelníčku byly koblíhy smažené na másle, dříve i na bukvicovém oleji. Měly i svou obřadní úlohu, a to jako obětní jídlo, které

hospodář vynášel do polí. Na stole nesměly chybět ani boží milosti, klobásy a slanina a především pálenka. A pokud byla třeskutá zima, karnevalovým maškaram přišla vhod i teplá zhrřivanice. Obyčejů a zvyků vážících se na poslední masopustní dny bylo mnoho, každá vesnice, každý kraj byl něčím odlišný a měl svá specifika. Všude se ale toto období uzavíralo taneční zábavou, spojenou s „pochováváním basy“. Jedná se o parodii na pohřeb zemřelého marnotratníka. Do necek, na desku nebo na prostřený stůl či máry se položila basa pokrytá plachtou. Následoval vlastní pohřební obřad s upozorněním na domnělé prohřešky basy v čase masopustních zábav a za tklivého nářku byla slavnostně vynesena ven ze sálu a „pohřbena“. Po tomto aktu čas nevázaného veselí definitivně skončil a nastal čas půstu. Sousedé si po půlnoci na rozloučenou zazpívali postní píseň a rozešli se domů.

Zdroj: <http://druidova.mysteria.cz>

PODZIM V MATEŘSKÉM CENTRU

Během podzimní sezóny se nám podařilo uspořádat hned několik velice úspěšných a povedených akcí v našem mateřském centru. Po letní pomlce jsme podzim zahájili společně s paní Drlíčkovou a jejím artefiletickým programem. Děti okouzilo vytváření podzimních obrázků za pomoci jednoduché výtvarné techniky. Ještě úspěšnější byl ale její listopadový program, který měl téma „Cesta kolem světa“. Děti dostaly do rukou autíčka a barvičky na tácek, do kterých namáčely kola a pak jimi jezdily po papíře. To pro ně bylo tak fascinující, že i ti, kteří vydrží tvořit maximálně jen pár sekund, nechtěly skončit ani po čtvrt hodině práce.

O další zdařilé odpoledne se postarala instruktorka plavání paní Jana Halouzková, ze Žďárského Plaváčku, která ukázala maminkám, jak správně masírovat miminka. Řeč byla také o otužování a saunování dětí.

Největší účast - a to oprávněnou - si ale vysloužila beseda s panem doktorem Vojtěchem Klimeckým na téma „Dětské úrazy a první pomoc“. Pan doktor všechny seznámil s tím, jak provádět první pomoc u dětí podle různých věkových skupin. Tento výklad vyplnil poutavým vyprávěním zážitků ze své pětadvacetileté praxe. Všichni dostali domů také podrobný manuál první pomoci a rady jak úrazům předcházet. Zbylá odpoledne jsme se snažily vyplnit programem ve vlastní režii - tvořivou dílničkou, cvičení pro děti společně s hravým učením ve stylu Montessori a také volným programem. Během těchto odpolední děti hojně řádily na nově zakoupených molitanových prvcích,

které mají velký úspěch napříč všemi věkovými kategoriemi.

Po Novém roce bychom rády navázaly na úspěšný podzim a připravily pro Vás a Vaše děti další zajímavý program. Už teď můžeme říci, že se kromě zaběhlých aktivit můžete také těšit na setkání s fyzioterapeutkou paní Dočekalovou, která bude mimo jiné povídat o správné manipulaci s miminko a kojenci a bude ochotná Vám poradit, co případně děláte špatně a jak co nejlépe přispět ke správnému tělesnému vývoji Vašeho dítěte. Máme v plánu pozvat také výživového poradce, který by povykládal o zdravé výživě dětí od kojenčů až po školáky. Rádi bychom také obnovily tolik úspěšné Zpívanky a přednášky s paní psychologkou Elen Sejrkovou. Plánu je spousta, proto budeme rády, když nás budete i nadále podporovat svoji hojnou účastí. Budeme také rády za případné připomínky nebo návrhy na další program. A pokud nám budete chtít třeba i pomoci s organizací mateřského centra, určitě to uvítáme.

Tímto Vám také děkujeme za vyjádření v o p o d p o r u v letošním roce a přejeme Vám klidné a požehnané vánoční svátky a v novém roce hlavně pevné zdravíčko pro Vás i Vaše ratolesti.

Lucka Dostálová a
Marcela Slavíková

Mikuláš a jeho družina 2014

O KURZECH V NAŠÍ KOMUNITNÍ ŠKOLE

Již desátým rokem organizujeme v naší komunitní škole kurzy pro dospělé.

Stejně jako v loňském roce také letos byly otevřeny tři kurzy angličtiny podle dosažené úrovně. Letos je navštěvuje celkem 21 účastníků. Svoji oblibu neztrácejí ani výtvarné kurzy. Na podzim již proběhlo tvoření z pedigu s paní učitelkou Musilovou a kurz automatické kresby s paní Orlovou. Každé úterý se zaplní tělocvična, abychom si s paní učitelkou Havelkovou zacvičili při hudbě. Začátkem října proběhlo také zahrádkářské setkání v zahradnictví paní Rozmarínové ve Vídni, tentokrát na téma Ovocné odrůdy vhodné na Vysočinu. V prosinci se zase sešlo několik žen na kurzu vaření a pečení - pečení vánoček s paní Vaverkovou.

V novém roce bude většina kurzů pokračovat, budou otevřeny také další kurzy:

Kurz plstění a drátkování - Věra Musilová

Kurz automatické kresby - Michaela Orlová

Počítačový kurz - fotografie - Vladimíra Stará

Kurzy vaření a pečení - recepty našich babiček - Jana Vaverková

V případě přihlášení ještě několika zájemců by mohly být otevřeny také taneční kurzy, a to pro začátečníky i pokročilé. O kurzech se můžete informovat ve škole na telefonním čísle 567 723 032 nebo osobně.

Mgr. Vladimíra Stará

